

El Vinyet

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: A l'entorn de l'ermita de la Mare de Déu del Vinyet
Emplaçament Àrea: c/Pere Pau al sud, c/ de Roma a l'oest., c/Dr. Benaprés a l'est i al nord amb la via del tren

Coordenades:

Latitud: 41.23273
Longitud: 1.79228
UTM Est (X): 398786
UTM Nord (Y): 4565296

Classificació

Número de fitxa 08270 - 528
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I aC-V dC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'estat de conservació de les restes és bastant deficient, fet que va determinar que el jaciment es cobrís de terra en tota la seva extensió.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL. Catàleg del P.C.C. (24.7.1991,DOGC 1473)
Número inventari CC.AA., núm.26/407, any 2002.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rambla de Catalunya, 126. Barcelona-08008
Fitxes associades:
[Ermita de la Mare de Déu del Vinyet](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Descripció

La darrera intervenció arqueològica duta a terme entre finals de setembre del 2003 i mitjans de febrer del 2004 ha posat al descobert una vil·la romana de 3.000 metres quadrats. Anteriorment s'havien realitzat diverses intervencions, sobretot en l'àrea del voltant de l'ermita, al sud de la carretera C-31, que evidenciaven l'existència d'una ocupació romana de certa rellevança. Aquesta darrera intervenció ha permès delimitar l'àrea que ocupa el jaciment, al nord de l'església del Vinyet, entre la carretera C-31 i la via del tren. Es va documentar l'existència de trenta habitacions o espais diferenciats distribuïts entorn de tres o quatre patis oberts, la presència de vuit clavegueres o conduccions de característiques diverses i unes vint sitges reblertes amb gran quantitat de material ceràmic, entre d'altres. Algunes cambres haurien estat decorades amb paviment de mosaic i pintura mural de diversos colors a les parets, ja que se'n van localitzar diversos fragments. A més, l'excavació ha permès recuperar un ampli conjunt d'objectes: gran quantitat de ceràmica de diversa procedència (sobretot africana, però també gàl·lica, itàlica, del sud de la península ibèrica) i utilitat (àmfores, dòlies, olles, plats, cassoles, gerres,...); un nombrós grup d'agulles d'os de diferents dissenys i acabats (per cosir o pel cabell), varis fragments de molins per moldre gra, nombroses monedes de bronze, diverses grapes de plom, un fragment de làpida de marbre funerària o commemorativa (amb la inscripció "C.CAECILIUS"), entre altres. La tipologia de construccions documentades junt als materials arqueològics localitzats permet saber que aquesta vila estaria destinada a diverses funcions com són la de residència, diverses activitats relacionades amb l'explotació del territori i l'elaboració i comercialització de productes com vi, oli i cereals, entre d'altres. Sembla que el període d'ocupació de l'indret s'iniciaria amb una fase d'època ibèrica, entre els segles III-II aC, que es mantindria fins a les darreries del segle I aC o fins al canvi d'era, moment en el que es documenta la vila que perduraria fins als segles V-VI.

Història

Les troballes a la zona del Vinyet es remunten a finals del segle XIX, quan es va trobar un sarcòfag d'època romana (Ferrer, 1945-46), que en l'actualitat està ubicat al Racó de la Calma. Els anys 1948 i 1952, Antoni Carbonell i Albert Ferrer van realitzar unes excavacions en les que es van localitzar les restes d'un tram de claveguera, part d'una possible calçada romana i la identificació d'una petita necròpolis d'època romana tardana. Posteriorment, la construcció d'una plaça a la banda sud de l'església va comportar la realització de diverses rases que van permetre constatar l'existència de murs amb material ibèric associat. Les diverses troballes apuntaven a l'existència, en l'àrea circumdant de l'ermita, d'una probable vil·la romana; fet que es va poder constatar amb les excavacions fetes entre el 2003 i el 2004.

Excavacions realitzades:

-1948: Antoni Carbonell i Albert Ferrer.

-1952: Albert Ferrer.

-1976: Grup d'Estudis Sitgetans va obrir algunes cales.

-1992, 17-31 desembre: excavació d'urgència dirigida per Joana Maria Gómez i Sánchez.

-1996, 25-28 juny: excavació d'urgència dirigida per Joan M. Garcia Targa.

-Finals setembre de 2003-mitjans febrer 2004: excavació dirigida per Joan M. García Targa. Diverses fases d'intervenció: sondeig, delimitació del jaciment, excavació en extensió de l'àrea amb major potència estratigràfica i realització d'altres sondejors. Intervenció promoguda i costejada pel propietari dels terrenys. Els materials procedents del jaciment estan dipositats a la Biblioteca-Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

L'indret és molt conegut per la seva ermita, documentada des d'època medieval. L'edifici actual és obra del segle XVIII amb una remodelació important de finals del segle XIX, tot i que conserva visible algun element arquitectònic anterior (veure fitxa nº. 432).

Bibliografia

- CARBONELL, J.(1927) "Butlletí a l'amic de les Arts", 30 juny 1927.
- CARBONELL,J.(1947) "Aparece una necrópolis en el recinto del Vinyet" a Eco de Sitges, 14 de desembre 1947.
- CARBONELL, J.(1948) "Excavacions en Santa Maria del Vinyet" a Eco de Sitges, 18 Abril 1948.
- DDAA. "Sitges fa 2000 anys", Sitges.
- FERRER, A. (1945-1946) "El sarcòfago romano de Sitges" a Ampurias , VII-VIII.
- FERRER,A.(1948), "Excavacions arqueològiques en el Santuario del Vinyet" a Diario de Villanueva 6 de juny 1948.
- FERRER,A.(1951) "Hallazgo de una necropolis romana en el Santuario del Vinyet" a Ampurias XII.
- FERRER SOLER,A. (1955) "Prospecciones en jacimientos romanos de Sitges y Villanueva" a Archivo Español de Arqueologia, XXVIII. Madrid.
- GARCÍA, J.M. (1997) "Treballs arqueològics al Vinyet (Sitges, el Garraf). 1996" a Miscel·lània Penedesenca, Santa Margarida i els Monjos, X Jornades d'Estudis Penedesencs.
- GARCÍA, J.M.; REVILLA,V.(1998) "Vil·la romana del Vinyet: noves aportacions" a Miscel·lània penedesenca, 1995, Vol. III.
- GARCÍA TARGA, J.M. (2004) "Les excavacions arqueològiques al Vinyet: una vila romana al descobert".
- JÁRREGA,R. (1992) "Aproximació a l'estudi de l'antiguitat tardana a les comarques del Garraf, Alt Penedès i Baix Penedès", Olerdulae, Vilafranca del Penedès.
- MIRET, J. FONTS, C. (1984) Fitxa 26/407 de la Carta Arqueològica (CCAA). Revisió de 2002.
- MIRET,M. (1988) "Dades sobre el poblament a la comarca de Garraf durant la baixa romanitat i els inicis de l'alta edat mitjana" a XXIX Assamblea intercomarcal d'estudiosos. Sitges, 27-28 Oct. 1984.
- MIRET,M; MIRET,J; (1991) "La vila romana del Vinyet en perill" a Butlletí del Grup d'Estudis Sitgetans, XV, nº.55.

